

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

LETNO (AÑO) XLVII (41)

Štev. (No.) 23

BUENOS AIRES

23. junija 1988

DR. MARKO KREMŽAR

...ki nam utrdi spomin

(Junijska razmišljanja)

Zvesto se spominjamo vsakega meseca junija pomorjenih domobranov. Genocid razroženih nasprotnikov, po končani državljanški vojni, vzbuja zadnja leta ogorčenja celo med nekaterimi pristaši totalitarnega sistema, proti kateremu so se ti borili. Vendar, ko pa gre za presojo njihovega boja, za vzroke in pričetek revolucije, se zdi celo nekaterim mlajšim demokratom kakor da bi bile uradne pripovedi oblastnikov, če že ne resnične pa vsaj primerne, da ostanejo.

Dovolj naj bi bilo, da zgradim žrtvam genocida spomenik iz kamna, medtem ko naj bi spomenik zgodovinske presoje postal njihovim krvnim kom.

Da je glede revolucije med mladimi rodomi v Sloveniji marsikaj nejasno, ni čudno, saj so že desetletja izpostavljeni partijski propagandi. Bolj nerazumljivo je, če v zdomstvu zanemarjam lik junakov, ki so se uprli komunizmu, in se jih spominjamo le kot žrtev. Še bolj trpko pa je, kadar o njih molčimo. Včasih se zdi, kakor da bi potomci junakov pozabljali, da prav ista partija, ki je zakrivila umore tisočev, v Sloveniji še vedno ohraňa neomejeno oblast, ter neokrnjen propagandni in policijski sistem, ki sega daleč čez meje jugoslovanske države.

Po več ko sedemdesetih letih, kar je komunizem zavladal v Rusiji, in po štirih desetletjih istega totalitarizma v deželih vzhodne Evrope in večjega dela Azije, je lahko vsakemu več kot jasno, da gre za ideologijo in sistem, ki prinaša osebam, narodom in človeštву nesrečo. Danes se komunistično ogrodje ruši od Moskve do Pekingia in Beograda, ter zato ni nobeno čudo, če se razkratijo tudi v Ljubljani. Kot Slovenci, kristjani in demokrati smo tega veseli, ker želimo, kot vedno, svojemu narodu svobodo in rast.

Ko spremljamo pogumen odpor sodobnih nasprotnikov totalitarizma

na Slovenskem, je prav, da se še posebej spomnimo njih, ki so že pred štirimi desetletji hoteli preprečiti to nesrečo na našem narodu. Poznali so zlo komunizma, predvidevali nevernost, ki jo je ta predstavljal za slovenstvo, v času, ko so sredi okupirane domovine padale prve slovenske žrtve pod streli komunističnih likvidatorjev in je marsikater rojak iz lahkovernosti ali iz strahu nasedel laži.

Z upanjem opažamo rastočo željo po demokraciji na Slovenskem, ter istočasno s ponosom izkazujemo čast njim, ki so se borili, da bi med nam duh demokratičnega sožitja nikdar ne bil zatr.

Razumemo, da svobodoljubni demokrati na Slovenskem danes ne morejo povedati in napisati vsega, kot bi radi, saj se za svobodo še potegujejo. Vendar, ali ne bi bilo prav, da bi gledali vsi, tudi oni, z isto velikodušnostjo na tiste rojake, ki so se upirali komunizmu celo pod sovražno okupacijo? Tudi oni niso mogli izbirati razmer in večkrat tudi ne sredstev v boju, ki jim je bil vsiljen. Tudi oni so ljubili svoj rod in se zavedali svetosti življenja.

Prav je, da smo kritični tudi do sebe. Vendar, zakaj smo večkrat kritični do svojih, ne da bi se poglobili v njih dejana. Iskanje resnice je naporno, in morda bi ga zato radi včasih zamenjali s hitrim, lahkim računom o „zlati sredini“, kjer bi bili vsi enako krivi, mi sami pa vzdeleni nad napakami preteklosti. Ali je morda to vzrok, da se obnašajo nekateri kakor da bi zdaj, ko od vseh strani obetajo demokratizacijo, čeprav še ne dopuste demokracije, zgodovinska resnica ne bi bila več varenja? Utrjenost dobrih je res eno od znamenj časa, a to še nikogar ne opravičuje.

Kako hitro podvomimo o pravnosti pastirjevih odločitev med revolucijo (Nadaljevanje na 2. str.)

Žalostni konec „slovenske pomlad“?

Po upanja polnih nekaj letih, ko se je slovenska demokratična javnost v domovini z veliko energijo trudila revitalizirati oziroma demokratizirati življenje, je demokratizacija spet začela strmoglavlji v prepad. Vanj je bila pahnjena na najbolj brutalen način.

Partija je spet dokazala, da ne obvlada razmer in da so jo le polna usta besed „demokratizacije“, „napredka“, „socializma po meri človeka“, na drugi strani pa dopušča popoloma nesposobno gospodarsko vladovo v Beogradu ter ob njej celo razmah protidemokratičnih izpadov svoje vojske.

Začelo se je z jugoslovansko moralno korupcijo, s preprodajanjem orožja vojaškim režimom v Afriki in Aziji. Ker mladi nikakor nočijo vojske, ki trguje z diktatorsko-vojaškimi režimi, so začeli te grde posle „svoje“ vojske razkrivati v javnosti.

Res je sicer, da jugoslovansko gospodarstvo trenutno ni sposobno (za)služiti z normalno ekonomijo, ampak se mora spuščati v umazano trgovino s smrtnjo, vendar je pa tudi res, da je slovenska mladina toliko osveščena, da odločno nastopa proti takšni „ekonomiji“.

Prednjači seveda relativno neodvisna revija Mladina, ki je v svojih spomladanskih številkah intenzivno razkrivala grde poteze in korupcijo v „svoji“ vojski, vojski, ki se je med drugim oklical za „ljudsko“.

Najprej je Mladina razkrila „tesno vojaško sodelovanje s priateljskim etiopskim ljudstvom“ oziroma gostovanje vrhovnega poveljnika jugoslovanske vojske admirala Mamule pri etiopskem režimu. Sledila je seveda histerična reakcija vojske, vendar je

Mladina še isti hip napovedala felton ter ga v naslednjih številkah tudí izpeljala, v katerem so objavljena pričevanja o gradnji vile v Opatiji istemu admiralu Mamuli. Za gradnjo vile so izkoristili vojake, kar je bilo seveda v nasprotju z zakoni. Korupcija na višku torek!

Sledile so prave salve političnih očitkov in pritiskov na Mladinino časnikarje in seveda na slovensko politiko, naj le-ta utiša vse te „napade na JLA“. Vojska je seveda na vse mogoče načine kričala, kako je „napadana“, in „da se proti njej izvršuje prava specialna vojna“, nič pa ni hotela slišati o javno postavljenih vprašanjih, ki jih je Mladina vztrajno ponavljala. Kaj šele, da bi na katero od njih odgovorila!

Slo je za javna vprašanja o preprodajanju orožja, o Mamulinem oblegu v revni ter lačni Etiopiji ter o gradnji njegove vile v Opatiji.

Prav v tem času pa so začele v javnosti curljati vesti o tem, kako poskuša prav ta „regularna“ in „ljudska“ vojska mimo slovenskega ljudstva povsem skrivoma ukinjati Ljubljansko armadno območje in Teritorialne enote v Sloveniji. Zadeve so zaradi skrajne občutljivosti slovenski javnosti seveda skrbno prikrivane. Z morebitno ukinitvijo Ljubljanskega armadnega območja bi JLA postala prava okupacijska vojska v Sloveniji, na katero ne bi imeli Slovenci nobenega vpliva.

V istem času se je nato pojavil še nov val alarmantnih govorov, za katere obstajajo določeni dokumenti, ki kar aktivno krožijo med ljudmi po Sloveniji. Tokrat je šlo za pripravljanje vojaškega udara v Sloveniji. Govorilo se je o množičnih aretacijah. Vse te govorice so imene.

le osnovno v stenografskih zapiskih, ki so vsebovali diskusijo predsednika slovenskih komunistov Kučana v CK ZKJ v Beogradu, kjer je zavral vse možnosti za nedemokratično reševanje krize, še posebej v Sloveniji. Ti zapiski so skrivoma začeli krožiti med ljudmi (ne ve se, kdo jih je razpečal) in seveda takoj povzročili šok. Še posebej, ker Kučan omenja konkretno ponudbo vojske za pomoč pri nemirih, do katerih bi prišlo, ko bi policija izvršila množične aretacije.

V tem času je bila postavljena pred konkretna dejstva tudi Mikuličeva gospodarska vlada. Ker je obljubila drugačno reševanje gospodarske situacije, ji je uspelo zadržati popolnoma nezaslužen prestol.

Sledili so ostri ukrepi, ki bodo v naslednjih tednih nujno povzročili socialne nemire.

V vsem tem dogajanju, še posebej pa prav v času sprejemanja bolečih Mikuličevih gospodarskih ukrepov, so 31. maja zgodaj zjutraj aretirali Janeza Janšo, ki je eden najmarkantnejših predstavnikov slovenske kritične javnosti. Brutalna aretacija nikakor ni naključna, saj je skrbno tempirana na čas, v katerem lahko zaradi ostrih gospodarskih ukrepov vsak trenutek pride do resnih nemirov.

Z Janšovo aretacijo je oblast ubila več muh z enim zamahom. Slovensko kritično javnost je zaposnila s specifičnim „primerom“ in jo tako odvrnila v stran od skrajno resnih gospodarskih in socialnih problemov.

Po mnenju nekaterih gre za nov poskus zastraševanja, ki so se ga lotili nasprotniki demokracije, da bi z ustvarjanjem incidentnih in ekscesnih primerov vzpostavili razmere, ki bi jim omogočile nove in ostrejše represivne posege. Gre tudi za poskus kriminaliziranja Janeza Janša kot kandidata za predsednika Zveze slovenske mladine, kar pomeni nezaslišano vmešavanje v volilne postopke in grob pritisk na javnost.

Sedaj je že jasno, da je stalinskiem, ki se je v zadnjem času nekoliko potlačil v ozadje, spet na podhom. Sistem je pač enopartijski in kot tak niti sam sebe ne more kontrolirovati kdo drug. Enopartijski sistem pa je, kot kaže več kot dva desetletja zgodovina civilizacije, nujno ali fašističen ali staliničen. Oboje si je podobno!

Po Ljubljani se širijo govorice, da so Janšo zaprli tudi zaradi tega, ker je posodoval dokumente o skrajno deliktni temi, o ukinjanju Ljubljanskega armadnega območja, s čimer bi bilo spodrezano še tisto malo elementov „slovenske vojske“, ki so uspeli obstati, pa čeprav le kot lepotni okrasek.

V primeru aretacije Janeza Janša je jasno izpostavljen popoln monopol, ki ga ima vojska v državi. Lepo se vidi, da lahko vojska počne, kar hoče — celoten postopek z Janšo to kruto razgalja — brez kakrnekoli odgovornosti komur koli. Slovenska demokratična javnost je absolutno prešibka, da bi imela kakršenkoli nadzor in vpliv nad postopki in hotenji vojske, ki smo jim priča. Še posebej, ker je vojska soldat (soldo — denar) — plačanec — partije. Partija je popoln monopol nad vsem, še legitimnost si da je sama. Krog je tako zaključen. Ljudje so iz tega monolitnega kroga izločeni in lahko le životarijo. Kot grajski hrib z utrjenim gradom ter graščakom, okoli katerega pa životari nepregledna množica podložnikov.

Niso daleč od resnice tisti, ki vlečajo vzporednice s „prasko pomladjo“ in „hrvaškim masopkom“.

Slabo se nam piše!

Vinko LEVSTIK

Zadnje novice

Po raznih telefonskih sporočilih, ki smo jih dobili iz slovenskega zavoda za telefonske sporočila, smo zvezde delovnega ljudstva) Slovenije v svoji izjavi ugotavljajo:

„...da so mu nekatera dejstva neznana... da ni mogoča demokracija brez javnosti..., naj pristojni organi informirajo javnost, za katke vrste vojaške skrivnosti gre, itd...“ (sicer pa je zelo previdno v svojih izjavah in preveč ne preverjava)

Pokrovnik Živko Mazić, vojaški tožilec, pravi:

„Delavci UNZ (Uprave za notranje zadeve)... so odredili zoper Janeza Janšo tridnevni pripor... sumijo, da je storil kaznivo dejanje po 1. odst. 224. člena kaz. zakonika. Narava omenjenega dejanja je takšna, da je prepovedano navajanje kakršnihkoli podrobnosti.“

Zveza mladine:

„Predsedstvo CK ZKS priznava, da nima informacije o sporočenih postopkih... Po pripravi (Davidu Tasiću) so preiskovalni organi imeli kar dvanaest ur ključ uredništva Mladine, preden so naredili preiskavo, po štirih minutah preiskave pa jim je ‘uspelo’ najti v odprtih mapi na Tasićevi mizi iskani dokument... ali naj mlađinska organizacija po-

zove k nekaterim konkretnim načinom protesta..., da se v večernih urah ljudje za nekaj minut zberejo na ulici, da vojaški obvezniki vrnejo vojaško knjižico, ki je z vpisanim vojaškim razporedom tudi tajni dokument, da organizirajo vseslovensko petnajstminutno stavko...“

Predsedstvo RK SZDL (to je Re-

aretacijo, še posebej ker je kazenski postopek prevzela vojska, ki s svojimi izjavami poudarja izključevanje slehernih civilnopravnih postopkov.

Iz potrdila o zasegu predmetov je razvidno, da gre za dokumente, ki so bili izhodišče razprav v javnosti in javnih občilih, na njih pa so se nanašale tudi uradne reakcije političnih teles. Ti dokumenti torej niso nobena skrivnost in kot taki ne morejo biti razlog za kakršnakoli „nujna preiskovalna dejanja“. Še manj pa so lahko razlog za pripor. Po mnenju mnogih poznavalcev je Janeševa aretacija preizkušanje razmerja sil na Slovenskem ter že karjasne napovedi novih represivnih ukrepov.

Ker ukrepa pripora zoper Janeza Janšo ni mogoče obravnavati ločeno od nekaterih dogodkov in „nedogodkov“ v zadnjem času (govorice o načrtovanih aretacijah v Sloveniji in javno vprašanje v zvezi s tem), se nam nujno zastavlja vprašanje, ali ni ta ukrep že začetek ureševanja teh govoric?

Demokratična javnost v Sloveniji se je takoj sestala na nekaj sestankih ter množično podprla zahteve, da se poostri nadzor nad vojsko ter policijo, in da se v ta namen ustanovi neodvisen nadzorni organ, ki bo spremjal dogajanje ter nastopal v vseh podobnih zlorabah oblasti.

Mnogi mladi komunisti so javno izrazili, da bodo ob nadaljevanju takšne represivne politike izstopili iz Zveze komunistov.

Iz Ljubljane sem dobil anonimni klic, da je aretacija v zvezi z dokumentom o pripravljanju državne udare v Sloveniji.

Slovenija, kam te porivajo?

... ki nam utrdí spomin

(Nad. s 1. str.)

lucijo, pa tudi o čistosti namena borcev proti komunizmu!

Z žalostjo beremo, da je nekaterega nerazumljivo, kako je mogel škof Rožman obsoditi prej komunistične atentate, kot njih posledice v obliki okupatorskih represalij. Ali se pisci takih vrstic ne bi mogli vsaj malo vživeti v takratni zgodovinski moment in še posebej v položaju škofa Gregorija? Saj je takrat vendar vsak Slovenec vedel, da okupator komaj čaka povoda, da bi se še huje znesel nad našim ljudstvom. To v tistih časih ni bilo nič novega. Vsi smo gledali v okupatorju nevarnega sovražnika, a bili istočasno prepričani o njegovem končnem porazu. Glede tega smo si bili vsi demokrati edini.

Prva skrb slovenskega civilnega in cerkevnega vodstva je bila, da se narod ohrani pred krvoljostjo nacistov. Ohraniti narod je bil odločilni vidik enih, medtem ko so drugi istočasno podrejali narodov obstoj revolucioni. Zato je bilo potrebno iz najvišjega mesta obsoditi neodgovorno izvajanje okupatorja v trenutku, ko to ni bilo v korist slovenskemu narodu ter niso tega zahtevali niti zahodni zavezniki niti legitimna jugoslovanska vlada. Edini, ki so bili pripravljeni takrat žrtvovati slovensko ljudstvo, so bili komunisti in to v prid Sovjetske zvezde. Njihovi atentati so bili povod za streljanje talcev. Ko bi škof tedaj obsodil posledice in ne vzrokov, bi svoje vernike zavajal. Prav tako tudi umori njegovih vernikov, niso bili nikake „obsodbe“ kolaboracionistov, temveč pobjogi idejnih nasprotnikov komunistične partije. Če pastir ne bi tega obsodil, bi bil sokriv laži, ki so jih širili ubijalci. Bil je jasnoviden in pogumen. Videl je dalj kot nekateri oprezni svetovalci, ki so mu stali ob strani.

Ko bi sedanj kritiki škofa Gregorija bili vsaj za hip pripravljeni pomisliti, da je bil ta mož eden od velikih narodnjakov, ki po svojem najglobljem prepricanju ni mogel sodelovati z okupatorjem, temveč je v težkih razmerah skušal voditi svojo čredo tako, da bi bila obvarovana najhujšega, bi morda lažje razumeli resničnost tedanje dobe in ne bi uporabljali za izhodišče svojim razpravam komunističnih klevet.

Da je sredi vojne vibre ohranitev našega, od sovražnikov obdanega naroda, prvenstvena naloga, je bilo soglasno mnenje slovenskih demokratičnih voditeljev. Zato so bili deležni istih krivčnih sodb in v mnogih primerih iste usode, kakor možje in fantje, ki so prijeli za orozje v obrambo pred komunističnim nasiljem. Še danes mnogi skoraj bolestno brskajo po napakah in sla-

bostih enih in drugih, kakor da bi bilo mogoče na ta način izenačiti krivdo, ki jo nosi zaradi svojih odločitev in dejanj partija.

Jasno je, da so komunisti z nasiljem načrtno izzvali odpor. Potrebovali so nasprotnika, če so hoteli izvesti revolucijo; že ime „bele garde“, katero so si oni izmislili, priča o tem. Ne gre tedaj za dve skupini, ki naj bi se neodgovorno pulili za oblast, kot bi radi poenostavili nekateri. Člani ilegalnih „legij“, v katere se je zbirala demokratična mladina za odpor proti okupatorju, so bi napočil primeren čas, niso iskali državljanske vojne, niso oni pričeli napadati komunistov, temveč so se pod silo razmer pred njimi branili; prav tako kakor mnoge zavedne slovenske družine po vaseh, kjer so padale vedno pogosteje civilne žrtve komunističnih brigad. Oboje so morili pod pretvezo, da so izdajalci. Kdor jih je poznal, je vedel, da je to laž, a nekateri so le verjeli in nekateri verjamejo še danes.

Ko pa je boj izbruhnil, so se napadenci združili, branili in borili. Ali jim naj očitamo zdaj, ker so bili hrabri in dobri borce? Kdor res misli, da bi se udarec revolucije nekako ublažil, če ne bi bilo take reakcije, ne pozna zgodovine, ne komunističnih metod, niti ne sledi dogodkom po svetu. Ali so milijoni v Gulagih še vedno odmev na prehudo reakcijo, podobno kot znamenite sovjetske čistke? Ali je genocid poljskih častnikov bil tudi reakcija? In na kaj bi bila reakcija vsaj dva milijona pobith cívlistov v Kambodži? Ali je res tako težko razumeti, da je komunizem v bistvu razmer? Da v skladu s svojo doktrino likvidira nasprotnike in da veruje v nujnost nasilja? Sicer pa, če se narodnjaki ne bi uprli komunističnim revolucionarjem, ali jim ne bi današnji kritiki očitali, da je narod zaradi njihove neodločnosti padel v roke totalitarizmu?

Tisti, ki pripisujejo vse grozote revolucije stalinizmu, da bi tako opravičili komunizem, naj se spomnijo, da je obstajal tedaj na slovenskem en sam komunizem, in sicer tak, ki je bil enako zvest Stalinu kakor Leninu in Marxu. Tudi to je lahko vedel takrat vsakdo, ki je znal brati. Sadovi komunizma v Sovjetski zvezzi, tako moralni kakor gospodarski in politični, so bili pred vovojo v časopisu dnevna novica, če komu niso zadostovala svariša pačev. Zakaj tedaj kratiti priznanje tistim, ki so pravočasno spoznali njegovo bistvo, svariši pred njim in se mu uprli?

Odpor proti komunističnemu totalitarizmu je bil tedaj, prav kot danes, vprašanje jasnovidnosti in poguma.

Prosimo tedaj Boga, naj nam razsvetli um, da bomo jasno spoznali

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

V bistvu gre bolj za trmo, kot za stvarnost.

Lahko bi rekli tudi, da je bila platforma sestavljena na polemični Angelozovi frazi, ko je priznal, da so radikalni po volitvah leta 1983 „grešili z nadutostjo“. Zato so to pot, vsaj znotraj stranke, upoštevali vsako idejo, čeprav je prevladovala modernistična teza kordobskega guvernerja. Zato je razumljivo, da se govorí o „odgovornem upravljanju javnih fondov“, kako „očačiti davčni sistem ne da bi ustvarjali nove davke“, segati po privatizacijah, ki so „vredno orodje za spremembu države“, itd. Dejansko lahko v teh idejah najdemo neke vrste „samokritiko“, ki je doslej nismo zasledili pri radikalni vladi. Vprašanje je, ali je to spoznanje prišlo pravočasno, kajti dejstvo je, da ljudje niso navajeni v drugič verjeti tistem, ki jih je opeharil za drage nade.

STREZNILI SO SE

Ko je v polnem teku notranja kampanja tudi med radikalni, se je stranka streznila. Volitve so, kot smo že večkrat omenili, le formalnost. Edino vprašanje je, koliko glasov bo sploh dobil samoglavi senator Luis León, nasproti od domala vse stranke „blagoslovjenemu“ Angelozu. A strankine strukture kljub temu delajo s polno paro, da ne zamude nobenega dneva. Vedo, da jih peronizem trenutno nadkriluje in da čas hiti.

Zato je te dni radikalna konvencija že pripravila in potrdila osnutek volilne platforme. Ta je sicer, kot je navada v Argentini, bolj volilni letak kot resen program za bodoče delo. Vsekakor bo zanimivo ogledati si jo bolj natančno, in jo zlasti primerjati s tisto pred letom 1983.

Na prvi pogled se lahko ugotovi, da so jo delali s širokogrudnimi kriteriji. Sicer bi bilo nemogoče, da jo sprejmejo tako konservativni krogi Narodne linije in skupina Angeloz, kot leve struge Coordinadore in celo univerzitetna Franja Morada. Nekateri so sicer pristali na določene točke s stisnjennimi zobmi, a pristali so le. Edino Leonova skupina tudi tu rentači, a njihova opozicija ima ideologijo le za izgovor.

pravo pot v slovensko prihodnost, naj nam omeči voljo, da bomo pripravljeni vztrajno stopati v skladu s spoznanjem, predvsem pa, naj nam utrditi spomin, kajti brez odkritega izvestega spomina na našo narodno preteklost, ne more biti jasnosti ne prave volje za pogled v bodočnost.

štvo opredeli do postavk Vojnega sveta: (ki pravi)

Prvo, tu je napisano, da se dogajajo usklajeni odprtji napadi sil, ki so začele posebno vojsko z očitno subverzivnimi nameni. Drugo, kompromitiranje oficirjev in tako razbiti enotnost JLA. Tretje, odvrniti mladino od sklicev v vojsko, in četrto, preprečiti sodelovanje JLA z oboroženimi silami prijateljskih neopredeljenih dežel in osvobodilnih gibanj. Peto, posebna vojska, v kateri so uredništva izvrševalci onih, ki stoje za njimi.

...Glede naovelje, ki ga je dobil od Vojnega sveta, kot nam je dejal, komandant vojaške oblasti (v Sloveniji), da se sestane direktno z republiškim sekretariatom notranjih zadev, v pogledu aktivnosti, ki jih je treba podvzeti v republiku. Vprašal nas je, ali smo zmožni, da obvladamo situacijo, do katere bo prišlo po aretacijah, ker se misli, da bo šlo ljudstvo na ulice, on pa da ima nalogo, da varuje sebe, vojašnice in vojake; a da so pripravljeni, da nam pomagajo.

Naša tovariša tajnik in podtajnik sta dejala, da se o tem ne morejo pogovarjati brez nas. Poiskali so mene, dobili smo se in se razgovarjali skupaj z Dolancem. Mi smo, naravno, ta pogovor odbili, ker smo rekli, da o tem nič ne vemo. A vsem nam je jasno, da bi vsaka taka aktivnost, ki ne bi vodila računa o

se začrtava, ki je vredno, da si jo nekoliko ogledamo.

Vse sloni na poizkusih kako rešiti težak problem predsedniške izvolitve. Ustava določa, da mora predsednik določiti volilna zbornica. In predvidevajo, da nobeden izmed kandidatov ne bo dobil potrebnih večine, da bi prodrl z lastnimi glasovi. Kaj torej? Neverjeten je sporazum med radikalni in peronisti, ali pa bi se ta sporazum omejil le na glasovanje najbolj voljenega kandidata, kateremu bi potem izvajali običajno opozicijo, in še z argumentom, da ga je itak volila le manjšina naroda. Možen je sicer sporazum med katerkoli izmed „prihodnjih manjšin“ in malimi formacijami liberalcev in provincialnih strank, katere si noben izmed „možnih“ kandidatov ne želi. Tako so prišli na idejo „direktne“ glasovanja za predsednika, brez volilne zbornice. In seveda na možnost „druge runde“ med dve mažbolj voljenima kandidatoma, po francoskem vzorcu. Za to idejo se navdušuje zlasti Menem, ki stavljajo veliko upov na svojo popularnost med narodom. Bi v primeru take spremembe Menem nastopil samostojno, čeprav bi bil poražen na notranjih peronističnih volitvah? Vprašanje brez odgovora.

Druga ideja za spremembo je, da bi izenačili predsedniške in guvernerske mandate. Sedaj predsedniki trajajo šest let, guvernerji pa štiri leta. To povzroča nemalo političnih zapletov, ki bi bili po taki spremembi rešeni. In še nekatere manjše spremembe so na ogledu.

Sveda je vse to zaenkrat le še „premisljevanje“. Težko, da bi do izvedbe prišlo, predvno bo država prihodnje leto volila nove oblasti. Kripi pa so radikalni, ki so predolgo gledali na ustavno reformo le kot odrje za lastno korist, ne pa kot korist naroda. Če gremo še malo nazaj v zgodovino, bomo videli, da je bila ta reforma pač bistveno volilnega zakona, ki ga je uveljavil predsednik (de facto) general Lanusse, in po katerem so volili, dokler je trajala peronistična vlada Perona in Isabelite. Potem je zakon padel v pozabo, akoravno bi ga lahko podaljšali s kaj enostavnim parlamentarnim postopkom. Ponovna zamujena prilika, ki jih je v zgodovini obilo...

Vojaška intervencija v Sloveniji?

Na konferenci jugoslovenskih komunistov, ki se je vršila pred kratkim, so navzoči kot zadnjo točko obravnavali vlogo 22 slovenskih intelektualcev, v kateri le-ti zahtevajo, naj se preuči in objavi zapisnik seje državnega prezidija z dne 29. marca, na kateri so preučevali, kako naj se zadržijo oblasti v Slove-

niji, če bi policija zaprla slovenske izobraženice in se bi zato na Slovenskem pojavile razne manifestacije. Pismo Slovencev se nanaša na sestanek tkzv. „Vojnega sveta vodilnih osebnosti obrambnega ministarstva“ z dne 25. marca. Imenovani svet naj bi nato pooblaštil vojaškega poveljnika ljubljanskega okrožja, generalnega polkovnika Višnjića, naj dobi stike s slovenskim notranjim ministrom Ertlom. Razgrov naj bi potekal o načinu, kako naj oblasti obdržijo kontrolo nad Slovenci v danem primeru. Svoje zahteve naj bi vojaško poveljstvo utemeljeno na podlagi ustavnega zakona, da „mora vojaštvu varovati red in integrirato v državi in da je pooblaščeno vršiti direktne posege.“

Slovenci pa v svoji peticiji menijo, da bi s takšnim dejanjem vojaške oblasti močno kršile ustavodajna pravila.

Na konferenci jugoslovenskih komunistov so navzoči ovrgli slovensko pritožbo, češ da je „politična intriga z neutemeljenimi vestmi“.

Čeprav je bila Zveza komunistov z nadaljnji izjavili zelo previdna, da vendarle sporočila, da je Centralni komite Zveze komunistov obsođil „način napadanja jugoslovenske vojske“ dolčenih slovenskih krožnic.

Inozemski opozovalci so mnenja, da zadeva nameravane vojaške intervencije Slovenije še ni končana. Slovenec Kučan naj bi namreč zahvalil, naj se z ozirom na obstoječe nejasnosti sestavi preiskovalna komisija jugoslovenskega parlamenta. Slovenski politiki so vedno trdili, da ne sme vojaštvu nadkriljevati družbe ter da je armada prav tako podvržena javni kritiki, kakor so vse ostale ustanove v državi.

Po poročilih V. M. iz Beograda povzela D-ova

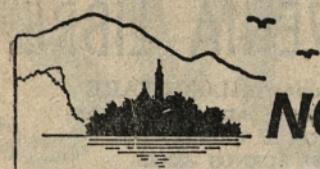
Noč dolgih nožev

ZKS in v naši republiki intenzivna idejno-politična aktivnost, ki teče tako, kot mi mislimo, da je z njo v specifično slovenskem političnem primeru mogoče doseči cilj, to je afirmirati Zvezo komunistov, njen vlogo vlogo in počakanje njenega avtoriteta, ki je zelo omajana... že dalj časa in to ne zaradi vojske, ampak ker njene usmeritve, ne samo slovenske, a tudi tiste sprejeti na XII. kongresu, ne dajejo nobenih ali zelo majhne rezultate...

...Ta dokument vodi... v druge konfrontacije in diferenciacije. Lahko doseže negativno homogenizacijo Slovenev na protijugoslovanski, nacionalistični in separatistični ravni...

Že dalj časa smo soočeni z antikomunizmom in oportunitizmom v ZK. Zato je narobe vse zreducirati le na Slovenijo, mladino in vojsko. To ni točno. Komunisti so v defenzivni povsod, da ne rečem preveč, povsod v Sloveniji. Ker v deželi ni rezultatov, preobrata, ni oportunistične perspektive. Zato komunisti molče, se umikajo pred agresijo kritikov in opozicije, ki se poslužuje argumentom iz prakse, a uporaba dejstev je vedno bolj prepričljiva kot uporaba idej.

...Predlagamo, da se Predsedni-

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Izvozniki iz Slovenije so zelo dobro plasirani na jugoslovanski trževi: od stotih najuspešnejših izvoznikov jih je kar četrtnina slovenskih. Če pa se omejimo na najboljšo deseterico, pa slovenski zasedajo tudi štiri mesta: Iskra (4.), IMV Novo mesto (5.), Gorenje (8.) in Slovničapir (10.).

KRANJ — Tekmovanje v matematiki se je udeležilo 160 srednješolcev iz vse Slovenije. Največ uspeha so imeli Ljubljanci. Na tekmovanju so izbrali tudi slovenske predstavnike Slovenije za vsejugoslovansko srečanje mladih matematikov.

LJUBLJANA — Sto doktorjev znanosti je lansko leto diplomiralo na obeh slovenskih univerzah. V vsej Jugoslaviji je skupaj doktoriralo 998 ljudi, med njimi 27 tujcev.

DUNAJ, Avstrija — Domus Slovenica je naslov središča, v katerem bodo razstavljeni svoja dela slovenski umetniki in gospodarska podjetja. Center ima vsega skupaj pokritih petsto kvadratnih metrov. Center so odprli z razstavo petnajstih grafikov in izdelki sedemnajstih podjetij s skupnim naslovom Slovenska pomlad na Dunaju. Prostori bodo oddajali v najem podjetjem, ki bodo lahko uporabljala tudi organizatorsko in tehnično infrastrukturo centra. Pravijo, da je naslednje poletje center že oddal svoje prostore slovenskim podjetjem, da pa so se oglastili povpraševalci tudi iz drugih delov Jugoslavije.

SOSPEV

V volilni nuji pa je znova potihnil govor o koncertaciji. Vlada ni znala navdušiti ne podjetnikov, še manj pa sindikalistov za sporazum, ki bi ji pomagal vsaj delno ustaviti inflacijo. Sedaj si gospodarsko vodstvo niti ne najde časa, da bi se za to zanimalo. Vsi pogledi so uprenjeni v zunanje finance. Svetovni bančniki pritiskajo, kajti Argentina je skoraj že tri mesece zaostala v odpeljanju obresti zunanjega davka. Vsaj nekaj denarja bo morala poslati v inozemstvo (150 milijonov dolarjev pred koncem meseca), da se ji kako odpre možnost za refinansiranje ostalega zapadlega dolga.

Upanje jim vzbuja le izredno dobra letina (bombaž, soja, razna žita) in pa porast cen teh pridelkov zaradi velike suše v Združenih državah. Znova, kot vedno, smo odvisni od zunanjih činiteljev za vsaj delen oddih. Rešitev pa mora priti od domačega napora in od sposava sil, ki jih je sicer v narodu ne manjka.

Umrl je ljubitelj narave

V svojem 99. letu je v Ljubljani umrl prof. Pavel Kunaver. Markantna postava, ki je bil v svojem dolgem polnem življenju tesno povezan z dvema poloma: naravo in z mladino.

Že od mladega je bil navdušen planinec in plezalec, ki se mu moramo tudi zahvaliti v narodnostenem pogledu: bil je v prvi slovenski navezi, ki je brez vodnika leta 1911 preplezala Slovenski steber v severni steni Triglava in tako odprla steno slovenskemu plezalcem. Še pred prvo svetovno vojno je raziskoval podzemne jame na našem Krasu, kar je nadaljeval pozneje kot vojak in kamor je se vrátil do pozne starosti.

Ta ljubezen do narave in mladine ga je pripeljala v skavtizem, kjer je kmalu postal starešina. Tako je navduševal slovensko mladino v pogumu in ljubezni do narave ter jih vzgajal v dobre ljudi. Po drugi svetovni vojni, ko so doma zatrli skavtizem, je reševal mladino v organizaciji tabornikov.

Njegov sin Aleš je nadaljeval očetovo delo; organiziral je vrsto slovenskih ekspedicij na Himalajo.

Pa še eno ljubezen je pokojni imel: bil je navdušen astronom — amater. Polnih 45 let je opazoval sonce in svoja poročila o sončnih pegas pošiljal na mednarodne po-

MARIBOR — Hrane naj bi začelo primanjkovati že prihodnje leto. Tako napoved ali opozorilo so naredili člani odbora za kmetijstvo pri medobčinski gospodarski zbornici za Podravje. Vzrok naj bi bil, da delo in trud mista začastna poplačana. Zadnje leto so kmetijski podjetja imela precejšnje izgube, ki so jih skrila z administrativnimi predpisi, a bodo naslednje leto izbruhnile na dan.

LJUBLJANA — Slovenski glasbeni dnevi 1988 so predstavili šest koncertov (zbora Consortium musicum, Big banda RTV Lj., Filharmoničnega orkestra, solistične in komorne glasbe, Tria Lorenz in Slovenskega okteta), premiero opere Slovo od mladosti Danila Švara in trdičnemu mednarodni simpoziju s skupno temo Slovenska glasba v preteklosti in sedanjosti. Na simposiju je sodelovalo zelo veliko izvedencev tako Slovencev kot Avstrijev, čehov, Slovakov kot Nemcev.

LJUBLJANA — Društvo za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra je lansko leto organiziralo 65 predstav v Ljubljani. Letos hočejo ponoviti ciklus, ki je, kot pravijo, kar uspel. Na programu niso samo večeri glasbe ali recitacij, ampak tudi drugačna turistična dejavnost. Mislijo tudi na želodce obiskovalcev, ki naj bi jim potešili appetit. Primož Lorenz je predlagal, naj vonj po pehtranovi potici prevlada nad čevapčičevim. Obudili naj bi tudi stare, že opuščene običaje, pa sejamarsko prodajo in muziciranje po ploščnikih. Vse prireditve imajo prost vstop; stroške krijejo s prispevki raznih podjetij, turistične zveze in nekaterimi državnimi prispevki.

SLOVENSKA BISTRICA — Chardonnay so lani vpisali kot vinsko sorto v slovenski sortni izbor in letos bodo prve buteljke že na trgu. A novo je le ime, saj je chardonnay pravo ime za vino, ki ga poznavaš (zmotno) poznajo kot beli burgundec ali beli pinot. Strokovnjaki so tako spoznali in je zdaj prišel na domača in tuja omizza s pravim imenom. Poleg Slovenske Bistrice pridelujejo to sorte tudi v Hajložah, Ormožu, Mariboru, Radgoni, Vipavi, Brdih in v okolici Kopra.

LJUBLJANA — Zdravstveni svet pri skupščini zdravstvene skupnosti Slovenije je razpravljal o potrebi prenove zdravstvenega sistema. Najprej so rekli, da morajo odločiti kaj je bistvo: ali je pridobivanje dohodka ali uresničevanje zdravstvenega varstva. Uveljavljeni bi morali tudi primerno nadzorno službo, ki bi morala gledati, da vsak zdravnik in vsaka zdravstvena organizacija spoštuje zakonske in etične predpise zdravniške službe.

SLOVENCI v ARGENTINI

Osebne novice

Rojstvo: V družini računovodje Feiks Oblaka in ge. Marte roj. Urbančič se je dne 6. junija rodila hčerka prvorjenka, ki bo pri krstu dobila ime Monika Gabrijela. Srečnim staršem naše cestitke!

Smrt: V Martínezu je umrl Edvard Škulj. Naj počiva v miru.

MEŽICA — Rudnik svinca in cinka mislijo počasi zapreti. Naredili so načrt, po katerem bodo postopno opuščali kopanje, tako da bo rudnik nehal delati leta 2002. Letos mislijo še nekateri 150 tisoč ton svinčeve in cinkove rune.

LJUBLJANA — Inflacija je v primerjavi med letošnjim in lanskim marcem 160 odstotna. Marčevski porast pa je v primerjavi s februarjskimi cenami enak 6,7%.

PARIZ, Francija — Klarinetist Jure Jenko se usposoblja v Franciji, kjer že žanje prve uspehe. Nastopil je z Mednarodnim orkestrom z Mozartovim koncertom za klarinet z zelo ugodno kritiko. Potem je v Jugoslovanskem kulturnem centru igral francoške in slovenske skladbe. Je že dve leti član orkestra Slovenska filharmonije in profesor na ljubljanski srednji šoli za glasbo in balet.

LJUBLJANA — Pri izvozu je Slovenija zasedla prvo mesto v prvem letošnjem četrtletju. Celotni izvoz je znašal 776 milijonov dolarjev (v Jugoslaviji 2,9 milijarde), od tega konvertibilnega 651 milijonov (2,2 milijarde). Lansko leto je Slovenija zasedala drugo mesto; prva je bila Srbija, tretja Hrvaska. Vendar pa izvoznikom še niso izplačali nekaj lanskih prislужenih deviz. Podpisali so jim menice, ki jih do 30. marca še niso mogli vnovčiti.

LJUBLJANA — Miličniki so na enem izmed rednih pregledov kontrolirali 1399 avtobusov. Pri tem so zapisali 163 voznikov in med njimi jih je bilo dvajset, ki so jim ugotovili alkohol v krvi. Starost avtobusov je tudi zaskrbljujoča: v Sloveniji je vsaj 50 avtobusov starejših nad 20 let, medtem ko jih je okoli 600 starih nad 10 let.

LJUBLJANA — Rdeča knjiga ogroženih rastlinskih vrst Slovenije je naslov knjige, ki jo pripravljata dr. Tone Wraber in Peter Skoberne.

TAŠKENT, Uzbekistan, ZSSR — Papir in tisk je naslov združenja slovenskih založb in tiskarn, ki tiskajo dela za tuje naročnike. Združenje je pripravilo v tem mestu razstavo in začelo pogovore o možnosti vzpostavitve poslovnih zvez. Na žalost užeško gospodarstvo nima fondov za plačevanje z devizami, zato se zna zgoditi, da bo plačilo v bombažu, južnem sadju ali nekaterih industrijskih izdelkih.

tu v Argentini, v velemestu, kjer so še bolj potrebni stika z naravo.

Po njegovem zgledu sem pričel RAST in njene izlete. Že 17 let odhajajo petošolci na počitnice in se vračajo navdušeni — tudi njih je zagrabil ljubezen do narave.

Pred dvema letoma sem slučajno dobil njegov naslov; pisal sem mu in povedal, kako je njegovo delo obrodilo sad štirideset let pozneje in 11.000 km daleč preko oceana. Sam mi ne več mogel odpisati. Odgovor je narekoval:

„Zelo presenečen in nenavadno vesel sem bil ob sprejemu vašega pisma. Vesel zato, da me po tolikih letih niste pozabili. Seveda se tudi jaz z največjim veseljem spominjam mojih izletov z mladino.

Verjetno boste tudi vi imeli tako lepe spomine na izlete z vašimi džižaki v veličastne Ande. Še posebej se zahvaljujem za lepo veličastno razglednico. Jaz se seveda sedaj ne lotim več niti gora niti podzemnih jam, pač pa nadomeščam to z opazovanjem zvezdnega neba, ker tudi zame velja izrek filozofa Kanta, ko so ga vprašali, kaj najbolj občuduje, in je rekel, da najbolj občuduje svojo vest v svojem srcu in zvezdnemu nebu nad seboj.“

Pokojnemu se zahvaljujem tako jaz kot vsa mladina, ki je ali ki bo še kot RAST doživel taborni ogenj in pela slovenske pesmi pod ozvezjem Južnega kraja.

Tine Debeljak ml.

Kancler odgovarja

Kot smo že večkrat pisali, smo se Slovenci v Argentini obrnili na odgovorne avstrijske politike glede novega koroškega šolskega modela, ki gre v škodo Slovencem.

Odmevi na ta pisma so sedaj prisla tudi s Koroške, ko so v 5. št. družinske revije Družina in dom, ki jo izdaja Mohorjeva družba, objavili celotno pismo, ki ga je pisal predsednik SNO Rudolf Smersu predsedniku avstrijske vlade dr. Franzu Vranitzkyju. Opomba ob objavi se glasi: „Pismo, ki pričuje o skupni življenjski volji vseh Slovencev širokem svetu.“ O tem pismu je pisala tudi Nedelja, koroški verski tednik.

Na to pismo smo tudi dobili predkratki odgovor z Dunaja, ki ga v celoti objavljamo:

Dunaj, 28. marca 1988

Spoštovani gospod Smersu!

Najlepše se Vam zahvaljujem za Vaše pismo z dne 1. marca 1988 in se veselim Vašega zanimanja za razvoj, ki ga doživlja slovenska skupnost v Avstriji. Ne samo jaz, temveč tudi drugi člani avstrijske zvezne vlade soglašajo, da naj se slovenski skupnosti ustvari dobra domovina v Avstriji in oskrbi njihovo blagostanje. Zagotovljam Vam, da se bomo v bodočnosti tudi tako zadrali. Sмо v stalnih razgovorih z začetniki skupnosti in si prizadevamo, da vsa nastala vprašanja najdemo sporazumne rešitve, katere vse lahko sprejmemo.

S prijaznimi pozdravi
F. VRANITZKY
zvezni kancler

Tudi na pismo, ki so ga iz Severne Amerike poslali avstrijskemu kanclerju dr. Vranitzkemu glede novega koroškega šolskega modela, je kancler odgovoril 9. maja članu SNO Jožetu Melaherju. Iz pisma objavljamo glavni del:

„Lahko vam zagotovim, da v vsakem primeru, pa naj bo rezultat dogovorov v parlamentu kakršenkoli, nobena možna rešitev ne bo odvzela slovenskim državljanom njih začasnih kršila določbe Državne pogodbe. Predstavniki in strokovnjaki raznih slovenskih organizacij so sodelovali pri vseh stopnjah debate in bodo tudi sodelovali pri naslednjih. Naš cilj je, da dospemo do izboljšanja sedanjega šolskega sistema, ki bo potrjen od vseh prizadetih strani.“

Podoben odgovor na svoje pismo Vranitzkemu je dobil tudi Peter Klopčič v Torontu. Pismo deloma prevajamo:

„Že nekaj časa smo pripravljali spremembe in izboljšavo v dosednjem sistemu dvojezičnega šolstva na Koroškem. Delovna ekipa avstrijskega ministrstva za vzgojo je prešteljala problem s polnim sodelovanjem strokovnjakov iz vrst naših slovenskih sodržavljavov.

Lahko vam zagotovim, da prvi cilj te reforme, da se izboljša doseđanje sistem in obenem ne krše na noben način priznane pravice in status avstrijskih Slovencev.

S spoštovanjem,
F. Vranitzky

Dr. ENVER MEHMEDAGIĆ

Razsocializacija preko etike

Ko sem bral razpravo dr. Marka Kremžarja „Pot iz socializma“ (začetka Svobodna Slovenija 1986), mi je bilo žal, da ta študija ni bila objavljena na kakem od svetovnih jezikov, npr. v španščini, saj avtor govori o vprašanjih, ki se ne tičajo le Slovenije ali Jugoslavije v njemkom kompleksu, ampak išče način in pota prehoda iz ene ekonomsko-socialne strukture v drugo, glede na dokazani neuspeh socializma tako na Zahodu kakor na Vzhodu, v katerem je bil ta predstavljen kot „realni“.

Cim bolj se bližamo letu 1992, letu ekonomsko-socialne integracije Zahodne Evrope, ki naj bo uvod v politično-konfederalno ali federacijsko evropskih držav, tem bolj se soočamo z vprašanjem, ali je treba zgraditi Evropo kapitalala ali Evropo delavcev-proizvajalcev in istočasno potrošnikov? Evropa kapitalala bi pomenila povečanje splošne nezaposlenosti, ki že danes postaja problem Zahodne Evrope in ki je neposredni vzrok rastoče ksenofobije in rasizma v nekaterih deželah kot npr. v Italiji, in odkriti bojevito nestrnost prebivalcev severnega dela polotoka proti južnemu.

Skladam se z dr. Kremžarjem o potrebi iskanja neke nove poti, demokratske poti, kakor tudi o pogledu imperativa „razsocializacije“ (odličen izraz!), ki spoštuje subjektivne in objektivne vrednote in pravice posameznika. Med temi pravicami in neko bodočo kapitalistično Evropo se ustvarja prepad, katerega izraz je čisti „dobiček“, ki ne more niti ne sme biti končni cilj bodočega evropskega edinstva. Kajti to edinstvo ne more biti zgrajeno na teh dveh polih: privilegirane manjšine in brezpravne večine.

Po letu 1968 so v Zahodni Evropi „ugasnilii“ revolucionarni poklici med mladino. Nastala je in raste indiferentnost, neka vrsta pasivnega fatalizma, ki išče izhod v „evropskih“ premogih primerih preko mamil. A to ni primer le Zahodne, ampak tudi Vzhodne Evrope; to manjkanje perspektive je zajelo tudi mladino v republikah, ki sestavljajo jugoslovansko državno federacijo.

Iz teh razlogov želim, da bi bila razprava dr. Kremžarja dostopna v prevedu tudi širšem okvirjem kot slovenskim, kajti problemi, s katerimi se bavi, niso samo slovenski, ampak tudi univerzalni in prehajajoči evropski okvir.

(Prevedel TDml.)

Kapitalizem, tako zahodni kakor vzhodni — državni

MALI OGLASI

STANOVANJE

Iščem sostanovalko, starejšo gospo (svojo sobo). Barrio Núñez. T. E. 701-3999.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalne in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk. T. E. 762-2840.

ARHITEKTI

Andrej Duh — izdelovanje načrtov, vodstvo in gradnje del v Bariločah in okolici; nepremičninski posli. P. Moreno 991, 5. nadstr. C — 8400 Bariloče.

ZDRAVNIKI

Bogomila Rebozov, psihologinja — tehnika, nespecnost, potrost, splošni življeni in duševni problemi. — Moreno 458, I. 7, La Lucila, T. E. 799-8823 (po 19. uri).

ZA DOM

POHISTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Martin Kovačič — T. E. 765-1682.

REDECORA — celotna oprema stanovanj; blago za naslanjanje,odeje, zavesne, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov — filtri - avtomatično zaliwanje — Andrej Marolt, Martinez de Hoz 211, San Miguel, T. E. 664-1656.

ADVOVATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 17 do 19, Dom Bosco 168 - San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knave — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadave v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - T. E. 45-0320 - pond., torek, četrtek od 16 do 20.

TRGOVINA

Delikates Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanje M. in H. Loboda — Sarmento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

OBVESTILA

CETRTEK, 23. junija:

Seja Upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 20. uri.

SOBOTA, 25. junija:

Domobranska proslava v Slomškovem domu ob 20. uri. Sodeluje mladina in Slomškova šola. Spominske besede: dr. Andrej Fink.

NEDELJA, 26. junija:

Proslava šolskih otrok na čast sv. Alojziju s sv. mašo in igro ob 16. uri v Slovenski hiši.

V Slomškovem domu po maši sestanek z zdravnično-dermatologinjo dr. Vesno Turak o negi kože za vse dekleta in žene.

SREDA, 29. junija:

Učiteljska seja ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 2. julija:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Tečaj za odrasle v Slovenski hiši ob 17.40 uri.

Pogled na začetek SKA, ob slovesu L. Lenčka CM ob 20 v Slovenski hiši. Pevski večer ob 20.30 na Slovenski Pristavi.

SV. maša v Zahvalo ob biserni maši p. dr. Bogumila Remca ob 19.15 v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

V Slomškovem domu ponovitev otroške igre Peckarna Mišmaš ob 20.

NEDELJA, 3. julija:

Mladinska sv. maša in sestanek ob 9.30 v Slovenski hiši.

Predava arh. Jure Vombergar.

NEDELJA, 10. julija:

Nedelja verskega tiska s tombolo v Slovenski hiši.

SOBOTA, 16. julija:

V Slomškovem domu ponovitev Gallusovega koncerta Marijinih pesmi ob 20.

DRUSTVENI OGLASNIK

Učiteljska seja bo v sredo, 29. junija ob 20. uri v Slovenski hiši.

Knjižnica Zedinjene Slovenije je odprta vsak dan od 16. do 20. ure:

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE!

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob srednah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA — V pritličju poslopja Sloga, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 16. do 19. ure. T. E. 658-6574 — 6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR — Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrtkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česárek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO — Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 T. E. 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gd. Julka Modr).

Cena največ štirih vrstic A 7.- za enkratno objavo, za vse mesec — 4 številke — A 22.-.

Teze za ustavo republike Slovenije

(4)

Pravica in dolžnost do obrambe

Vojna služba je obvezna v mejah in na način, ki ga določa zakon. Dolžnost vojaške službe ne sme pričakovati zaposlitve državljanov in uveljavljanja njegovih političnih pravic.

* * *

Ureditev oboroženih sil je v skladu z demokratično politično kulturo slovenske civilne družbe in njene državne ureditve. Priznana je pravica do ugovora vesti, ki jo lahko uveljavijo vsi, ki zavoljo svojih verskih ali naravnih nazorov niso pravljeni sodelovati pri izvrševanju vojaških dolžnosti v okviru oboroženih sil. Tem osebam mora Republika omogočiti, da na drug način in enakovredno vsem drugim vojaškim obveznikom izpolnijo svojo državljansko dolžnost.

Izročitev in priběžalische

Izročitev državljanu Republike Slovenije je dovoljena samo v primerih, ki so izrecno predvideni v ustreznih mednarodnih sporazumih. V nobenem primeru ni dovoljena za voljo političnih kaznivih dejani.

* * *

Zajamčena je pravica priběžalische tujim državljanom in osebam brez državljanstva, ki so preganja-

GORIŠKA in PRIMORSKA

PREDAVANJE PRI DRUŠTVU SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI V TRSTU

V mesecu januarju in februarju so imeli vsak teden zanimiva predavanja, ki jih na kratko omenimo: ameriški zgodovinar James Davis, ki je napisal zgodovino kraške družine „Rise from Want“; dr. Janko Prunk o nadškofu Jegliču in njegovi nacionalni politiki; Prešernova proslava; Okrogla miza o dvojezičnosti ob primeru Samo Pahor; srečanje z dr. Alojzijem Starcem iz Argentine; dr. Franc Miklavčič — „Ločitev in ne izločitev Cerkve od države“.

3. FILM VIDEO MONITOR

Januarja so v Gorici že tretji pričakali pregled slovenskega filma in televizijsko in video proizvodnjo zadnjih teden v marcu. Predvajali so razne filme in televizijske nadaljevanke. Prireditev je pritegnila tako slovensko kot italijansko javnost.

SVETNIŠKA IMENA

Letos je tržaška revija Mladika pričela objavljati delo prof. Pavleta Merkuja: o slovenskih svetniških imenih. Z veliko zavzetostjo in natancnosti je priznani slavist in komponist izlučil zgodovino, sprememb in razne priredbe, ki so jih v teku stoletij dobila slovenska imena, ki izhajajo iz latinskih svetniških imen. Obenem tudi upošteva krajevna imena, ki so se razvila iz osebnih.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavní u rednik:

Tine Debeljak ml.

U redniški odbor:

dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,

dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correio Central (S)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad

Intelectual No. 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije za 1. 1988.

Za Argentine A 150; pri pošiljanju po pošti A 180; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejni države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

DRUŠTVO SLOVENSKA PRISTAVA

vabi na

PEVSKI VEČER

s sodelovanjem

MLADINSKEGA ZBORA,

manjših skupin in solistov.

V soboto, 2. julija, ob 20.30 uri.

Slovenska kulturna akcija

4. kulturni večer

POGLED NA ZAČETEK SKA

OB SLOVESU LADISLAVA LENČKA CM

Pričevanje o ustanovitvi SKA s skoptičnimi slikami.

Sobota, 2. julija, v gornji dvorani Slovenske hiše ob 20. uri.

Ob težki izgubi naše drage

Božene dr. Šimenčeve

sočustvujemo z njenim možem in vso družino.

Pokojnico bomo ohranili v toplem spominu ter jo priporočamo v molitev.

sestra Micka v Sloveniji,

bratje Francij na Koroškem,

Ivan v Sloveniji,

Aleš v San Franciscu, ZDA

in žena Dora ter otroci

Dori, Metka, Viktor, Tomaz

in Martin.

de na to, ali so bili rojeni v času trajanja zakonske zveze ali zunaj nje. Otroci, rojeni zunaj zakonske zveze, imajo enake pravice kot otroci rojeni v njej. Pravica človeka je, da svobodno odloča o rojstvu otrok. Položaj otrok brez ustrezne družinske oskrbe, ureja zakon.

žni za delo, invalidnih otrok in težje prizadetih.

* * *

Vsakdo ima pravico do zdravstven